

**CURS DE DREPT CIVIL
PERSOANELE**

Prof. univ. dr. CORNELIU TURIANU

**CURS DE DREPT CIVIL
PERSOANELE**

**EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2016**

Colecția ȘTIINȚE JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE

Redactor: Monica Stoian
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Monica Balaban

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TURIANU, CORNELIU

Curs de drept civil : Persoanele / Corneliu Turianu. - București : Editura Universitară, 2016
ISBN 978-606-28-0426-8

347(498)(075.8)
347.15/.17(498)(075.8)

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062804268

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2016
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 – 315.32.47 / 319.67.27
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021-315.32.47 / 319.67.27 / 0744 EDITOR / 07217 CARTE
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

CUPRINS

CAPITOLUL I. NOȚIUNI GENERALE PRIVIND SUBIECȚII RAPORTULUI JURIDIC CIVIL

§1. Generalități.....	9
§2. Definiția generală a subiectului de drept civil...	10
§3. Categoriile subiectelor de drept civil	12
§4. Capacitatea persoanelor	16
§5. Reglementarea legală a subiecților raportului juridic civil	18

CAPITOLUL II. PERSOANA FIZICĂ

§1. Definiția persoanei fizice	22
§2. Capacitatea civilă a persoanei fizice	25
1. Capacitatea de folosință	25
2. Capacitatea de exercițiu	44

CAPITOLUL III. RESPECTUL DATORAT FIINȚEI UMANE ȘI DREPTURILOR EI INERENTE

§1. Dispoziții comune	
1. Drepturi ale personalității.....	58
2. Dreptul de a dispune de sine însuși	60
§2. Drepturile la viață, la sănătate și la integritate ale persoanei fizice.....	61
1. Garantarea drepturilor inerente ființei umane.....	61
2. Interzicerea practicii eugenice	63

3. Intervențiile asupra caracterelor genetice..	63
4. Inviolabilitatea corpului uman	63
5. Examenul caracteristicilor genetice.....	64
6. Interzicerea unor acte patrimoniale	64
7. Intervențiile medicale asupra unei persoane	64
8. Prelevarea și transplantul de la persoanele în viață	64
§3. Respectul vieții private și al demnității persoanei umane.....	65
1. Dreptul la libera exprimare	65
2. Dreptul la viața privată.....	67
3. Dreptul la demnitate	71
4. Dreptul la propria imagine	73
5. Atingeri aduse vieții private	75
6. Limitele	77
7. Prezumția de consimțământ	79
8. Prelucrarea datelor personale	79
§4. Respectul datorat persoanei și după decesul său	80
1. Respectul datorat persoanei decedate	80
2. Interzicerea atingerii memoriei persoanei decedate	80
3. Respectarea voinței persoanei decedate....	81
4. Prelevarea de la persoanele decedate.....	81

CAPITOLUL IV. OCROTIREA PERSOANEI FIZICE PRIN MIJLOACE DE DREPT CIVIL

§1. Ocrotirea minorului.....	84
1. Ocrotirea părintească	85
2. Tutela minorului	91
§2. Ocrotirea interzisului judecătoresc.....	107
1. Condiții	108

2. Procedura punerii sub interdicție	115
§3. Ocrotirea persoanei fizice prin curatelă.....	118
1. Felurile curatelei	119
2. Cazuri de instituire a curatelei	119
3. Încetarea curatelei.....	123

CAPITOLUL V. IDENTIFICAREA PERSOANEI FIZICE

§1. Considerații generale.....	124
1. Necesitatea identificării persoanei fizice...	124
2. Enumerarea principalelor mijloace de identificare	125
§2. Numele	125
1. Noțiune și caractere juridice.....	125
2. Numele de familie	128
3. Prenumele.....	138
4. Pseudonimul și porecla.....	140
§3. Domiciliul	143
1. Noțiune, importanță, caractere și feluri	143
2. Reședința	148
§4. Starea civilă.....	149
1. Noțiune și caractere juridice.....	149
2. Acțiunile de stare civilă.....	151
3. Înregistrările de stare civilă.....	153
4. Actele de stare civilă	156
5. Codul numeric personal	161

CAPITOLUL VI. PERSOANA JURIDICĂ

§1. Noțiune.....	163
§2. Categoriile de persoane juridice.....	164
1. Persoana juridică de drept public	165
2. Persoana juridică de drept privat.....	167

3. Elementele constitutive ale persoanei juridice	169
4. Conținutul elementelor constitutive.....	173
5. Înființarea persoanei juridice	176
6. Modurile de înființare a persoanelor juridice	177
7. Durata persoanei juridice.....	182
8. Capacitatea civilă a persoanei juridice	182
9. Capacitatea de exercițiu a persoanei juridice	195
10. Funcționarea persoanei juridice.....	200
11. Identificarea persoanei juridice.....	201
12. Reorganizarea persoanei juridice.....	204
13. Încetarea persoanei juridice	208
TESTE GRILĂ	211
RĂSPUNSURI	250

CAPITOLUL I

NOȚIUNI GENERALE PRIVIND SUBIECȚII RAPORTULUI JURIDIC CIVIL

§1. GENERALITĂȚI

Dreptul este o creație umană și are în centrul său omul.

Accentul se pune însă nu atât pe existența biologică a ființei umane, cât pe aptitudinea sa de a reacționa responsabil în societate în raporturile cu semenii.

Existența biologică reprezintă premisa dobândirii personalității, înțeleasă ca aptitudine de a avea drepturi și obligații civile. Pentru dreptul civil indivizii umani, priviți izolat sau în asocieri irelevante sunt persoane.

Persoanele au o voință și interese, sunt titulare de drepturi și obligații și au puterea de a acționa intrând în raporturi unele cu altele. Se relevă astfel calitatea lor de subiecte de drept și în particular de subiecte¹ ale raporturilor juridice civile.

Normele juridice reglementează statutul legal al omului în calitatea sa de persoană, căreia îi aparține orice drept.

¹ Termenul subiect provine de la latinescul *subjectus*, el însuși derivat din *subjicio* al cărui înțeles este de a spune.

§2. DEFINIȚIA GENERALĂ A SUBIECTULUI DE DREPT CIVIL

Omul luat individual, ca persoană fizică, participă în cele mai variate raporturi juridice. Dintre acestea un loc central îl ocupă raporturile juridice civile, la care persoana fizică participă ca subiect de drept civil.

În viața juridică, oamenii apar în raporturile dintre ei ca titulari de drepturi și obligații, fie individual, când este vorba de persoana fizică, fie organizat în condițiile legii ca o entitate distinctă de persoana fiecăruia dintre constituenții acesteia, când este vorba de persoana juridică. Numai oamenii pot fi subiecți ai unor raporturi juridice civile, conduita umană fiind unicul obiect al reglementării juridice.

Sintagma subiect de drept desemnează în egală măsură atât participantul la raporturile juridice – titularul de drepturi și obligații, cât și vocația unui atare titular de a participa la asemenea raporturi, concretizată în aptitudinea de a-și pune în valoare drepturile și obligațiile ce-i sunt recunoscute, respectiv impuse.

Sintagma „subiecte de drept civil” nu este nouă, ea fiind folosită de majoritatea lucrărilor noastre de drept. S-a ajuns să se discute despre subiecte de drept și nu de subiecți de drept, pentru că prima dintre exprimări sugerează, prin însăși denumirea ei, ideea că dreptul nu se ocupă de om, în sine, ci de om în calitatea sa de persoană, de actor pe scena juridică, purtător de drepturi și obligații¹.

¹ Sub aspect etimologic, este de menționat că termenul „persoană” provine din cuvântul latin *persona*, care desemna masca pe care o purta pe scena actorul, sugerând rolul său în piesă; prin grimasa ce-i era amprentată, anunța fie destinul tragic al personajului întruchipat, fie accentele comice ale rolului în care a fost distribuit.

Doctrina română de drept civil agreează, în mare parte, sintagma „subiecte de drept”¹. Sunt însă și autori care, analizând structura raportului juridic civil au în vedere subiecții acestuia. Astfel, profesorul O. Ungureanu, cel care s-a ocupat cu predilecție de drepturile persoanei fizice, după ce în manualul din 2003 are în vedere „*subiectele de drept civil*”, ulterior în anul 2007, vorbește de ”subiecții raportului juridic civil”², formulă pe care o găsește preferabilă.

Un alt autor, apreciază că expresia „subiecte de drept” n-ar putea desemna decât teme ale dreptului, în timp ce participanții la raporturile juridice nu pot fi decât subiecți ai acestora³.

În prezent, orice individ uman este o persoană și poate fi titular de drepturi și de obligații, deci are calitatea de subiect de drept.

Există două categorii de persoane: persoanele fizice și persoanele juridice care constituie subiectele raportului juridic.

În consecință, prin *subiect de drept civil se înțelege acea specie de subiecte de drept care cuprinde persoana fizică și persoana juridică, în calitate de titulari de drepturi subiective și obligații civile.*

Preluându-se acest cuvânt în drept, s-a dorit să se exprime rolul omului de actor pe scena vieții juridice. De reținut că, în dreptul roman, cuvântul *persona* nu era folosit și pentru desemnarea persoanei juridice.

¹ A se vedea: Gh. Beleiu, *Drept civil român. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil*, Editura Universul Juridic, București, 2007; L. Pop, *Tratat de drept civil. Obligațiile*, vol. I, Editura C.H. Beck, București, 2006, p.19.

² O. Ungureanu, *Drept civil. Introducere*, ediția a 8-a, Editura C.H. Beck, București, 2007, p.71.

³ A se vedea S. Neculaescu, *Noul Cod civil, între tradiție și modernitate în ceea ce privește terminologia juridică normativă*, în „Dreptul” nr.12/2010, p.16.

§3. CATEGORIILE SUBIECTELOR DE DREPT CIVIL

Orice clasificare își găsește rațiunea în drept atunci când evidențiază diferențe de regim juridic între entitățile supuse acestei operațiuni.

Aparent clasificarea persoanelor fizice nu ar răspunde unui asemenea deziderat de vreme ce Constituția, prin art.16 alin.1, proclamă principiul egalității în fața legii: „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări*”.

Necesitatea protejării unor interese naționale și existența unor categorii de persoane fizice cărora trebuie să li se asigure protecție specială din diverse rațiuni au condus însă la adoptarea de reglementări, cuprinse chiar în Constituție, dar și în acte normative ordinare, care conturează regimuri juridice diferite pentru diferite categorii de persoane fizice.

Subiectele de drept civil, adică participanții la raporturile juridice civile (purtătorii de drepturi subiective civile și de obligații civile), se împart în două categorii: *persoanele fizice și persoanele juridice*.

Potrivit art.25 din Codul civil: „*Subiectele de drept civil sunt persoanele fizice și persoanele juridice*” (alin.1); „*Persoana fizică este omul, privit individual, ca titular de drepturi și de obligații civile*” (alin.2); „*Persoana juridică este orice formă de organizare care, întrunind condițiile cerute de lege, este titulară de drepturi și de obligații civile*” (alin.3).

„*Persoana fizică*” este subiectul *individual* de drept, adică *omul privit ca titular de drepturi și obligații civile*.

„Persoana juridică” este subiectul *colectiv* de drept, adică un *colectiv de oameni care, întrunind condițiile cerute de lege, este titular de drepturi și obligații civile*. Expresia echivalentă este de „persoană morală”¹.

Fiecare dintre aceste două mari categorii de subiecte de drept civil comportă unele *subdiviziuni* ori *subcategorii*, astfel:

A. În categoria *persoanelor fizice* pot fi deosebite următoarele subcategorii:

a) *După criteriul vârstei* (respectiv al existenței unui anumit discernământ, care să permită manifestarea voinței subiectului de drept în deplină cunoștință de cauză), distingem:

– *minorii până la împlinirea vârstei de 14 ani* (și majorii puși sub interdicția judecătorească), care sunt persoane fizice lipsite de capacitate de exercițiu;

– *minorii cu vârsta între 14 și 18 ani (cu excepția celor puși sub interdicție și a celor care s-au căsătorit, înainte de împlinirea vârstei de 18 ani)*, care sunt persoane fizice cu capacitate de exercițiu restrânsă;

– *majorii* (persoanele fizice, indiferent de sex care au împlinit vârsta de 18 ani, precum și minorii care s-au căsătorit înainte de împlinirea vârstei de 18 ani, cu excepția celor puși sub interdicție judecătorească), au deplină capacitate de exercițiu.

¹ În doctrina mai veche, mai ales, ceea ce în prezent se desemnează prin expresia „persoană juridică” era desemnat prin formula *persoană morală* (pentru a o deosebi de persoana *fizică*, adică omul, privit individual).

b) *După criteriul cetățeniei*¹, persoanele fizice mai pot fi categorisite în:

- persoane fizice care sunt de *cetățenie română* și
- persoane fizice *fără cetățenie* – numite *apatrizi* și pe cele cu *dublă cetățenie* (din care nici una nu este română).

Art. 27 Cod civil precizează că: „*Cetățenii străini și apatrizii sunt asimilați, în condițiile legii, cu cetățenii români, în ceea ce privește drepturile și libertățile lor civile*” (alin.1); „*Asimilarea se aplică în mod corespunzător și persoanelor juridice* (alin.2).

Această clasificare prezintă relevanță sub aspectul dobândirii drepturi civile și al conținutului capacității de folosință.

Astfel, potrivit art.16 alin 3 din Constituție, „*funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități*”; art.44 alin.2 din Constituție permite cetățenilor străini și apatrizilor dobândirea dreptului de proprietate asupra terenurilor „*numai în condițiile rezultate din aderarea României la Uniunea Europeană și din alte tratate internaționale la care România este parte, pe bază de reciprocitate în condițiile prevăzute prin lege organică, precum și prin moștenire legală*”.

Clasificarea în discuție interesează și pentru determinarea legii aplicabile raporturilor juridice cu element de extraneitate în dreptul internațional privat.

¹ A se vedea C. Dariescu, *Cu privire la cetățenia copilului minor, fost cetățean român, devenit cetățean străin, după desfacerea adopției sale internaționale în străinătate*, în „Dreptul” nr.10/2000, p.41-47.

- c) Într-o *altă clasificare*, putem face distincție între:
- persoane fizice cu domiciliul în România;
 - persoane fizice cu domiciliul în străinătate.

Această clasificare are aplicații în domeniul dreptului internațional privat, pentru determinarea legii aplicabile raportului juridic cu element de extraneitate și pentru stabilirea instanței competente să soluționeze litigiul, precum și în ceea ce privește adopția, la care se referă Ordonanța de urgență nr.25/1997 cu privire la adopție, Legea nr.1050/1996 privind evidența populației și cartea de identitate, Legea nr.119/1996 cu privire la actele de stare civilă.

B. În categoria *persoanelor juridice*, de asemenea, putem distinge următoarele *subcategorii*:

a) După criteriul *formeii dreptului de proprietate care este sursa formării patrimoniului*, pot fi deosebite:

– *persoanele juridice de stat*; din această subcategorie fac parte: statul, organele de stat, ale celor trei puteri (legislativă, executivă și judecătorească), instituțiile de stat, unitățile administrativ-teritoriale¹, regiile autonome și societățile comerciale cu capital integral de stat;

– *persoanele juridice private sau particulare*; din această subcategorie fac parte toate persoanele juridice – cu excepția celor de stat, cooperatiste și mixte –, precum societățile comerciale, cele agricole, cultele religioase, asociațiile de locatari;

– *persoane juridice cooperatiste și obștești*; din această subcategorie fac parte: cooperativele, organizațiile obștești (partide politice, uniuni, asociații, ligi, sindicate);

¹ A se vedea M. Nicolae, *Considerații asupra calității de subiect de drept civil a unităților administrativ-teritoriale*, în „Dreptul” nr.5/2002, p.26–50.

– *persoane juridice mixte*; aici se încadrează societățile mixte, adică cele înființate prin participarea de asociați români și străini.

Această clasificare prezintă interes sub aspectul înființării și al regimului juridic al bunurilor din patrimoniu.

b) După criteriul *naționalității*¹ lor, deosebim două subcategorii:

- persoane juridice *române*;
- persoane juridice *străine*.

c) După *sediul lor*, distingem două subcategorii de persoane juridice:

- cele cu sediul *în România*;
- cele cu sediul *în străinătate*.

d) După *natura scopului lor*, persoanele juridice se împart în:

- persoane juridice cu scop *patrimonial*;
- persoane juridice cu scop *nepatrimonial*.

§4. CAPACITATEA PERSOANELOR

Capacitatea civilă este expresia care desemnează capacitatea în dreptul civil. Ea are ca gen proxim noțiunea de „capacitate juridică” sau „capacitate de drept”, care înseamnă *aptitudinea* – generală și abstractă – *de a fi titular de drepturi și obligații*.

Conform art.28 din Cod civil: „*Capacitatea civilă este recunoscută tuturor persoanelor*” (alin.1); „*Orice*

¹ A se vedea Ș. Deaconu, *Naționalitatea și cetățenia în dreptul român*, în „Dreptul” nr.12/1999, p.17–25.

persoană are capacitate de folosință și, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, capacitate de exercițiu” (alin.2).

Capacitatea civilă este cea care permite diferitelor entități, persoane fizice și persoane juridice, să aibă calitatea de subiecte de drept civil.

În structura capacității civile intră două elemente: capacitatea de folosință și capacitatea de exercițiu.

Controverse au existat în literatura de specialitate în privința întinderii sau a capacității civile, implicit asupra întinderii celor două componente ale sale. În centrul controversei se află răspunsul la întrebarea dacă noțiunea de capacitate civilă are vocație generală, ea desemnând capacitatea omului în societate sau este o capacitate de ramură, respectiv de drept civil.

Aderăm la opinia conform căreia capacitatea civilă este o capacitate de ramură, respectiv de drept civil.

Analiza completă a problematicii capacității civile presupune însă și abordarea incapacităților.

Incapacitățile reprezintă limitări aduse capacității de folosință sau celei de exercițiu a persoanei fizice, inclusiv lipsirea acesteia de capacitatea de exercițiu. Ele nu au rolul de a lipsi persoana de calitatea sa de subiect de drept, ci au funcții cu totul diferite: împiedicarea puternicilor zilei de a-și folosi poziția socială în scopul dobândirii de avantaje patrimoniale: protejarea categoriilor de persoane fizice considerate a avea o poziție mai fragilă față de cupiditatea celor puternici; ocrotirea persoanei fizice față de propriile slăbiciuni, care pot determina să încheie actele juridice contrare intereselor sale; protejarea societății față de alienații mintali periculoși; sancționarea celor care aveau obligația de a-i ocroti pe alții pentru neîndeplinirea corespunzătoare a acestei obligații ș. a.

Capacitatea fiind regula, incapacitățile reprezintă excepția, astfel că prevederile legale care le instituie sunt de strică interpretare.

Domeniul incapacităților vizează încheierea actelor juridice, astfel că, în regula generală, incapabilul nu se poate retrage obligațiilor extracontractuale impuse de lege tuturor persoanelor, obligațiilor care-și au izvorul în delictele sale sau în cvasicontracte.

§5. REGLEMENTAREA LEGALĂ A SUBIECȚILOR RAPORTULUI JURIDIC CIVIL

Începând cu 1 octombrie 2011, instituția persoanei fizice și cea a persoanei juridice sunt reglementate de prevederile Codului civil¹, respectiv Cartea I „Despre persoane”, respectiv Titlurile II și III privind „Persoana fizică” și Titlul IV privind „Persoana juridică”.

Până la intrarea în vigoare a noului Cod civil instituția persoanei fizice și cea a persoanei juridice au fost reglementate de prevederile Decretului nr.31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice ale Codului

¹ Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată în temeiul art. 218 din Legea nr.71/2011 pentru punerea în aplicarea a Legii nr.287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.409 din 10 iunie 2011.

Legea nr.287/2009 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.511 din 24 iulie 2009 a fost unificată prin Legea nr.71/2011 și rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr.427 din 17 iunie 2011 și Monitorul Oficial al României, Partea I nr.489 din 8 iulie 2011.

familiei, ale Codului comercial, dar și alte acte normative incidente¹.

Începând cu 1 octombrie 2011, s-a trecut la un sistem monist, adică un sistem în care ramurile drept civil și drept comercial sunt împletite și are ca izvor unic Codul civil. Practic acest lucru înseamnă îngemănarea actualului Cod civil cu cel comercial și cu cel al familiei, care intră în ramura dreptului civil, abrogându-se astfel Codul comercial și Codul familiei.

Noul Cod civil are drept scop stabilirea concretă, cu respectarea dinamicii societății noastre, a unui cadru legislativ unitar care să constituie dreptul comun în materie, a particularităților juridice și a normelor specifice aplicabile fiecărei categorii de persoane și, nu în ultimul rând, de stabilire a regimului juridic al patrimoniului persoanei fizice și cel al persoanei juridice.

Norma de la art.25 din Codul civil având ca denumire marginală „subiectele de drept civil” stipulează că acestea sunt *„persoanele fizice și persoanele juridice”* (alin.1); *„Persoana fizică este omul, privit individual, ca titular de drepturi și de obligații civile”* (alin.2); *„Persoana juridică este orice formă de organizare care, întrunind condițiile*

¹ Amintim Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, Legea nr.36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, Legea nr.32/2000 privind societățile de asigurare și supravegherea asigurărilor, Legea nr.54/1991 cu privire la sindicate, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.28/2002 privind valorile mobiliare, serviciile de investiții financiare și piețele reglementate, Legea nr.27/1996 a partidelor politice, Legea nr.109/1996 privind organizarea și funcționarea cooperăției de consum și a cooperăției de credit, Legea locuinței nr.114/1996 care conține prevederi referitoare la asociațiile de proprietari, Legea bancară nr.58/1998, Ordonanța Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații, Legea nr.540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor și altele.

cerute de lege, este titulară de drepturi și de obligații civile” (alin.3).

Noul Cod civil introduce noțiunea de profesioniști și respectiv, exploatare de întreprinderi, noțiuni inexistente în vechea reglementare, menționând că dispozițiile noului Cod civil se vor aplica raporturilor dintre profesioniști, precum și raporturilor dintre aceștia și orice alte subiecte de drept civil¹.

Astfel, noțiunea de „profesioniști” include categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale. „Exploatarea unei întreprinderi de către profesioniști presupune exercitarea sistematică a unei activități organizate care poate consta în producere, administrare ori întemeiere de bunuri sau prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu scop lucrativ. Totodată dispar expresiile utilizate în vechiul cod, gen „acte de comerț”, „fapte de comerț” și se înlocuiesc cu „activități de producție, comerț sau prestări de servicii”.

Totuși, privit în ansamblu, comerciantul rămâne o categorie distinctă în cadrul subiectelor de drept intenția legiuitorului în acest sens deducându-se și din menținerea Legii nr.26/1990 privind registrul comerțului, care enumeră

¹ Referitor la aplicarea generală a Codului civil, art. 3 dispune că: *„Dispozițiile prezentului cod se aplică și raporturilor dintre profesioniști precum și raporturile dintre aceștia și alte subiecte de drept civil”* (alin. 1); *„Sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere”* (alin.2); *„Constituie exploatarea unei întreprinderi exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ”* (alin. 3).